

KLSH DHE AKTIVITETI AUDITUES VITI 2020

I. TREGUESIT KRYESORË TË VEPRIMTARISË AUDITUESE

Kontrulli i Lartë i Shtetit, në cilësinë e institucionit më të lartë të auditimit të jashtëm publik, për vitin 2020 kishte planifikuar gjithsej 143 auditime, vijoi puna audituese për përgatitjen e 145 raporteve të auditimit, nga të cilat duke u orientuar drejt përmbushjes së detyrimeve ligjore janë evaduar 73 misione auditimi, si rezultat i rrethanave të shkaktuara nga ndikimi i pandemisë Covid-19.

73 misionet e auditimit të evaduara janë detajuar si më poshtë:

- 28 auditime përputhshmerie
- 16 auditime përputhshmërie dhe financiare¹
- 9 auditime performance
- 5 auditime financiare
- 4 auditime IT
- 11 auditime tematike

Rezultatet e punës audituese të vitit 2020 kanë pasur objektiv edhe identifikimin e shkeljeve dhe raportimin e tyre në bazë të klasifikimit si dëm ekonomik² dhe si parregullsi/paligjshmëri me efekte negative në financat publike nga subjekteve nën auditim³.

Niveli i dëmeve ekonomike dhe shpenzimeve joefektive të konstatuara nga KLSH gjatë periudhës vitit 2020 paraqitet si më poshtë:

Shkeljet me dëm ekonomik

Parregullsi dhe shkelje financiare, në të ardhurat dhe në shpenzimet e kryera, me dëm ekonomik në shumën totale prej **2,193,692 mijë lekë** ose **17,7 milionë euro**.

Indikatori i dobisë së auditimit (raporti i dëmeve të zbuluara nga KLSH në vlerën 2,175,398 000 lekë me shpenzimet buxhetore faktike të KLSH-së në vlerën 351,216,000 lekë) është 6,2.

Shkelje të disiplinës financiare me ndikim negativ në performancën e subjekteve të audituara, në shumën totale prej **85,867,279 mijë lekë**, afërsisht **694.1 milionë euro** nga e cila:

¹ Në 16 auditimet e përputhshmërisë dhe rregullshmërisë klasifikuar si auditime mikse janë dhënë opinione për pasqyrat financiare dhe përputhshmërinë për 12 auditime.

² Dëmi ekonomik në aktivitetin auditues i referohet detyrimit të shpërblimit monetar të një individi ose subjekti që i shkaktohet autoritetit shtetëror të audituar në lidhje me veprime ose mosveprime në cenim të disiplinës financiare dhe kuadrit rregullator përkatës.

³ Efekti negativ në performancën e subjekteve nën auditim i referohet efekteve negative të konstatuara në administrimin e fondeve publike dhe menaxhimit me ekonomikitet, eficiencë dhe efektivitet të fondeve publike.

I. **11,376,401 mijë lekë** në fushën e të ardhurave, afërsisht **91.9 milionë euro**;

II. **74,490,878 mijë lekë** afërsisht **602.2 milionë euro**, në fushën e shpenzimeve jo me eficiencë, efektivitet dhe ekonomicitet të fondeve, si dhe shkelje të disiplinës buxhetore lidhur me likuidimin e shpenzimeve, keqmenaxhimin e fondeve të programuara apo mungesë kontrolli në realizimin e procedurave të prokurimit jo në përputhje me kuadrin ligjor.

Parregullsitë dhe paligjshmëritë e konstatuara, i referohen përdorimit të fondeve jo me eficiencë, efektivitet dhe ekonomicitet në fushën e prokurimit publik shoqëruar me mungesë kontrolli në realizimin e procedurave të prokurimit, të cilat në shumë raste rezultojnë të realizuara jo në përputhje me kuadrin ligjor.

Puna audituese është përqëndruar kryesisht në fushat për të cilat Kontrolli i Lartë i Shtetit ka vlerësuar një nivel të lartë risku. Edhe gjatë kësaj periudhe, shkeljet më të mëdha me efekte të konsiderueshme në buxhetin e shtetit dhe jo vetëm, lidhen me administrimin e të ardhurave: menaxhimin jo të kujdesshëm në procesin e përdorimit të fondeve publike; keq administrimin e pronës shtetërore ndjekur nga paligjshmëritë proceduriale dhe ineficencat në realizimin e procedurave të prokurimit publik, si dhe shkeljet në zbatimin e legjislacionit fiskal.

Përmbledhëse e shkeljeve me pasojë dëm ekonomik në Buxhetin e Shtetit në fushën e të ardhurave dhe shpenzimeve

Tabela nr.1

I.	Dëm ekonomik në të ardhura	000/lekë
	Nga shkeljet në zbatimin e legjislacionit tatimor	1,038,069
	Nga shkeljet në zbatimin e kodit doganor	453,211
	Nga keqadministrimi i pronës shtetërore të dhënë me qera, marrëveshjet hidrokarbure dhe kontratat koncensionare	36,785
	Të tjera	190,052
	Totali i Dëmit ekonomik në të ardhura	1,718,117
II.	Dëm Ekonomik në shpenzime	
	Në shpenzimet për paga, sigurime dhe shpërblime	96,205
	Në shpenzimet operative	16,130
	Në shpenzimet për investime	337,927
	Të tjera	25,313
	Totali i Dëmit ekonomik në shpenzime	475,575
Totali i dëmit ekonomik (I+II) = 2,193,692 mijë lekë		
ose 17.7 milionë euro		

Të ardhura apo shpenzime të realizuara në kushtet e parregullsive në zbatimin e dispozitave ligjore në fuqi dhe në fushën e shpenzimeve jo me eficiencë, efektivitet dhe ekonomicitet të fondeve për periudhën janar – dhjetor 2020.

Tabela nr.2

I.	Efekte Negative në të Ardhurat e Buxhetit	000/lekë
1	Nga shkeljet në zbatimin e legjislacionit tatimor	2,409,920
2	Nga keqadministrimi i pronës shtetërore të dhënë me qera, marrëveshjet hidrokarbure dhe kontratat koncensionare	99,598
3	Të tjera	8,858,755
4	Urbanistika	8,128

Totali	11,376,401

II.	Efekte Negative për Shpenzimet e Buxhetit	000/lekë
1	Në shpenzimet për paga, sigurime dhe shpërblime	664,623
2	Në shpenzimet operative	47,958
3	Në shpenzimet për Investime	38,267,249
4	Të tjera	35,511,048
	Totali	74,490,878
Totali i efekteve negative në të ardhurat dhe shpenzimet e buxhetit është 85,867,279 mijë lekë ose 694.1 milionë euro.		

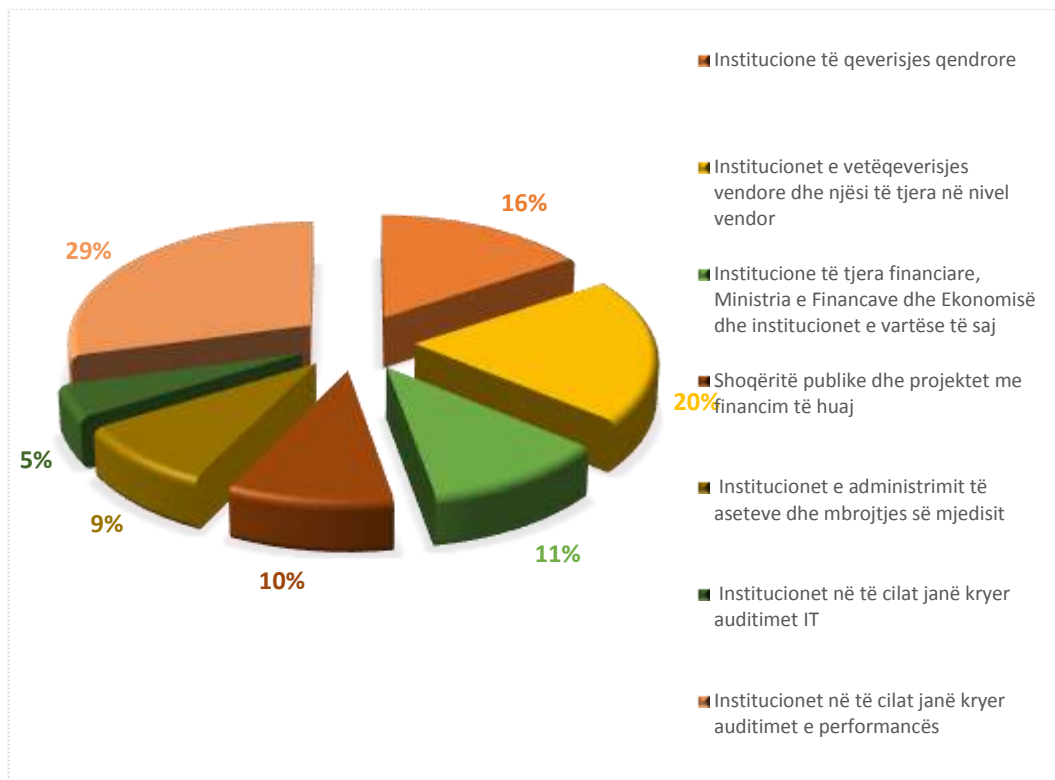
Institucionet ku janë ushtruar misionet e auditimit

Gjatë vitit 2020, auditimet kanë përfshirë vlerësimin e aktivitetit në 91 subjekte. Ato kanë përfshirë, institucione qendrore, ministri dhe agjenci (përfshirë drejtori qendrore dhe rajonale në varësi të tyre), njësi të vetëqeverisjes vendore (qarqe, bashki), drejtori të përgjithshme të administrimit fiskal, fonde speciale, si dhe shoqëri aksionare me kapital shtetëror, në të cilën shteti ka mbi 50% të aksioneve, apo projekte me financim të huaj. Në tabelën e mëposhtme është paraqitur shpërndarja e auditimeve sipas institucioneve.

Tabela nr.3 Institucionet ku janë ushtruar misionet e auditimit

Auditimet e KLSH-së janë ushtruar në këto institucione:	Nr
Institucione të qeverisjes qendrore	14
Institucionet e vetëqeverisjes vendore dhe njësi të tjera në nivel vendor	18
Institucione të tjera financiare, Ministria e Financave dhe Ekonomisë, dhe institucionet vartëse financiare	10
Shoqëritë publike dhe projektet me financim të huaj	9
Institucionet e administrimit të aseteve dhe mbrojtjes së mjedisit	8
Institucionet në të cilat janë kryer auditimet IT	4
Institucionet në të cilat janë kryer auditimet e Performances	28
TOTALI I SUBJEKTEVE	91

Grafik nr.1 Subjektet e audituara në periudhën Janar – Dhjetor 2020

Burimi KLSH

Trajtimi i Letrave të qytetarëve

Kontrolli i Lartë i Shtetit gjatë periudhës Janar – Dhjetor 2020 ka vijuar të trajtojë me korrektesë dhe profesionalizëm letrat dhe ankesat e qytetarëve, të cilët në çdo rast kanë marrë përgjigje, edhe kur çështja e ngritur prej tyre ka qenë jashtë kompetencave të institucionit, duke i orientuar qytetarët, nëpërmjet përgjigjeve zyrtare se cilit institucion duhet ti drejtohen për të marrë përgjigje për shqetësimet e tyre.

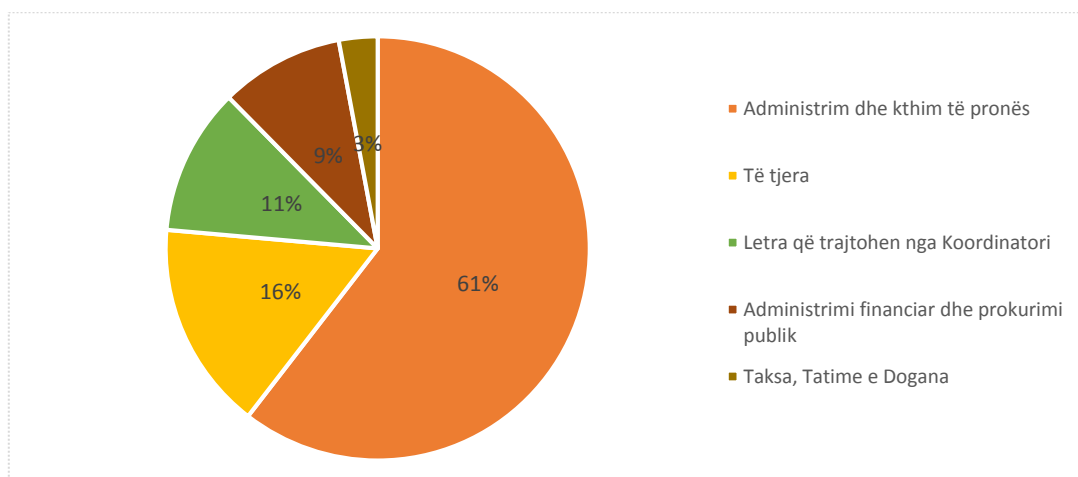
Përgjatë kësaj periudhe KLSH ka trajtuar 301 letra dhe ankesa, nga të cilat 80 jashtë kompetencës dhe juridiksionit të institucionit. Nga 221 ankesa në kompetencë të KLSH, 136 prej tyre janë verifikuar dhe u është dhënë përgjigje, ndërsa 85 janë në proces verifikimi.

Trajtimi i kërkesave për të drejtën e informimit

E drejta e informimit si një e drejtë kushtetuese dhe tani e parashikuar qartazi në një legjislacion të veçantë, është e drejtë elementare e çdo individi në një shoqëri demokratike. Që me miratimin e ligji të ri nr. 119/2014 “Për të drejtën e informimit”, Kontrolli i Lartë i Shtetit ka pasur një numër në rritje kërkesash për informacion nga viti në vit, të ardhura nga individë, subjekte të ndryshme dhe OJF. Vetëm gjatë periudhës janar – dhjetor 2020 janë trajtuar dhe u është përcjellë informacioni i kërkuar 38 kërkesave, të ardhura në adresën e koordinatorit të informimit të KLSH-së.

Në grafikun e mëposhtëm pasqyrohen fushat kryesore të shqetësimit publik për çështje të qeverisjes në Shqipëri, nga të cilat 9% e ankesave të adresuara KLSH-së i takojnë administrimit financiar dhe fushës së prokurimit publik; 3% në fushën e taksave, tatimeve, 61% administrimit dhe kthimit të pronës dhe 16% fushave të tjera dhe 11% trajtojnë çështje të ndryshme.

Grafik nr. 2 Fushat kryesore të shqetësimit publik

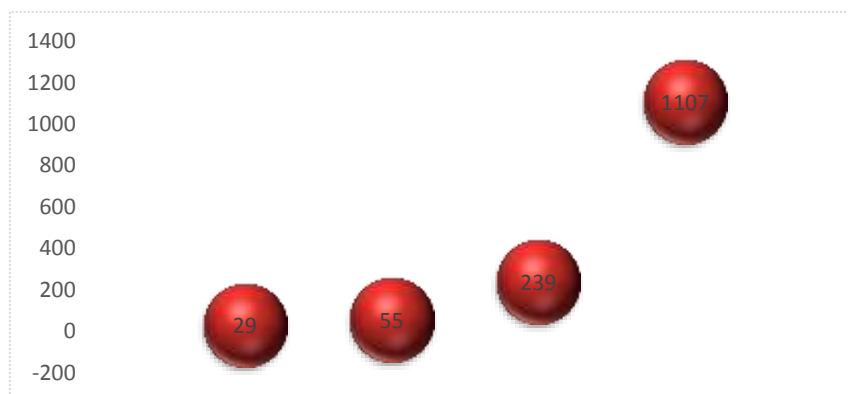

Burimi KLSH

Rekomandimet sipas natyrës

Në institucionet e audituara, KLSH-ja gjatë periudhës janar – dhjetor 2020, ka adresuar gjithsej 1430 rekomandime, nga të cilat: 29 janë përmirësime ligjore, 1107 rekomandime organizative dhe 294 masa rekomandime disiplinore dhe administrative.

Grafik nr.3 Masat e rekomanduara nga KLSH për periudhën Janar - Dhjetor 2020

Burimi KLSH

Kallëzimet Penale

KLSH nga auditimet e realizuara për periudhën Janar – Dhjetor 2020 ka përcjellë prokurorisë 10 kallëzime dhe indicie penale.

Indicie për ndjekje penale	5
Vlerësim të dosjes nga Prokuroria	2
Kallëzim penal	1
Gjithsej	8 Indicie/Kallëzime penale
Persona të kallëzuar	10